

โคนม-น้ำนมดิบ

ระยะเวลาเลี้ยงและเริ่มให้น้ำนมอายุ 2.5 ปี

Update: 22-02-65

การผลิต				การค้า			
รายการ	2563	2564	2565	รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนครีวเรือน (ครีวเรือน)	20,682	20,998	20,413	1. ไขในประเทศ (ตัน)	1,294,470	1,265,595	1,216,000*
2. จำนวนโคนม ณ ต้นปี (ตัว)	725,349	736,131	752,439	2. นำเข้านมและผลิตภัณฑ์ ^{1/}			
3. จำนวนแม่โครีคนมเฉลี่ยในรอบปี (ตัว)	310,224	308,456	293,696	ปริมาณ (ตัน)	252,093	260,872	257,016
4. ปริมาณน้ำนมดิบ (ตัน)	1,316,860	1,295,774	1,222,069	มูลค่า (ล้านบาท)	21,054	25,093	32,984
อัตราการให้น้ำนม (กก./ตัว/วัน)	11.60	11.51	11.40	3. ส่งออกนมและผลิตภัณฑ์ ^{1/}			
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	14.69	14.85	16.86	ปริมาณ (ตัน)	1,544,975**	305,704	251,222
6. ราคาน้ำนมดิบที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	18.38	18.45	18.75	มูลค่า (ล้านบาท)	13,009	13,255	11,703
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/กก.)	-3.69	-3.60	-1.89	4. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
8. มาตรฐาน				4.1 บัตเตอร์มิลค์ นมเปรี้ยว โยเกิร์ต	33,366	34,794	32,359
8.1 ฟาร์มโคนม: มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนม มกษ.6402-2552				รวมทั้งนมและครีมที่หมักให้เปรี้ยว			
8.2 น้ำนมโคดิบ: มาตรฐานน้ำนมโคดิบ มกษ.6003-2553				4.2 นมยูเอชทีปรุงกลั่น รส	3,097	44,347	48,530
8.3 นมสด: มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนมสด มกษ.738-2547				4.3 นมและครีมที่ไม่เติมน้ำตาล	43,212	44,275	44,143
				หรือสารทำให้หวานอื่น			
				4.4 ผลิตภัณฑ์นมอื่น ๆ	66,495	72,932	74,594
				5. คู่ค้าที่สำคัญ นำเข้า			
				ส่งออก			
				นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย			
				กัมพูชา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์			

การผลิต	การตลาด	มาตรการ
<p>จำนวนโคนม ณ 1 มกราคม 2565 เพิ่มขึ้นจากปี 2564 เนื่องจากเกษตรกรยังได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐและศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบอย่างต่อเนื่อง เกษตรกรที่มีเงินลงทุนสามารถขยายการเลี้ยงโคนมเพิ่มขึ้นได้</p> <p>สำหรับปริมาณน้ำนมดิบลดลง เนื่องจากเกษตรกรประสบปัญหาโรคล้มปัส (Lumpy Skin Disease) ทำให้แม่โคนมที่ป่วยเกิดการผสมพันธุ์ติดยาก และโรคปากและเท้าเปื่อย (Foot and Mouth Disease: FMD) ทำให้รีดน้ำนมได้ลดลง ถึงแม้ว่าสถานการณ์การระบาดของปี 2565 จะลดลงจากปีที่แล้ว แต่แม่โคนมที่เป็นโรคยังมีผลกระทบต่อเนื้อต้องใช้เวลาในการบำรุงดูแลให้กลับมามีสุขภาพแข็งแรงเหมือนเดิม อีกทั้งราคาอาหารข้นยังปรับตัวสูงขึ้น เกษตรกรจึงต้องปรับลดปริมาณการให้อาหารข้น คัดทิ้งแม่โคที่ให้ผลผลิตต่ำออก จึงทำให้จำนวนแม่โครีคนมและปริมาณน้ำนมดิบลดลงจากปีที่ผ่านมา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไทยนำเข้าผลิตภัณฑ์นมเพื่อใช้ผลิตเป็นผลิตภัณฑ์นมประเภทต่างๆ แล้วส่งออกไปต่างประเทศ สินค้านำเข้าสำคัญ คือ นมผงขาดมันเนย หางนม (Whey) สินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ นมพร้อมดื่ม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต เนยที่ได้จากนม และนมข้นหวาน เป็นต้น 2. ไทยเป็นผู้ส่งออกนมและผลิตภัณฑ์นมเป็นอันดับ 7 ของโลก และเป็นอันดับที่ 1 ในอาเซียน โดยมูลค่าการส่งออกไปตลาดอาเซียนปี 2565 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 83 3. ปัจจุบันความตกลงการค้าเสรี (FTA) ไทยกับคู่ค้า 14 ประเทศ ได้แก่ อาเซียน จีน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ชิลี และฮ่องกง ได้ยกเลิกภาษีนำเข้าสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมจากไทยทุกรายการ เหลือ 4 ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย และเปรู ที่ลดภาษีนำเข้าสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมบางส่วน 4. ผู้ประกอบการ ในอุตสาหกรรมนมพร้อมดื่มมีการแข่งขันเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีเครื่องดื่มนมชนิดอื่น ที่มีคุณภาพ ไซซ์แพ็คเกจ เข้าสู่ตลาดมากขึ้น 	<p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นม ระยะที่ 1 พ.ศ. 2564 - 2570 ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและองค์กร โคนม 2. การพัฒนาการผลิตน้ำนม โคนมและอุตสาหกรรม โคนม ให้ได้มาตรฐานสากล 3. การส่งเสริมการบริโภคนมและพัฒนาผลิตภัณฑ์นม เพื่อการแข่งขันระดับนานาชาติ 4. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและการใช้ประโยชน์ 5. การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้การเลี้ยงโคนมให้กับเกษตรกร

ที่มา : ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-4 ปี 2563-2565 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2566

2. * ประมาณการ